

Druhá vlna - Poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (ďalej „zariadenie“) v čase mimoriadnej situácie spôsobenej COVID-19

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s Úradom verejného zdravotníctva SR vypracovalo usmernenie, týkajúce sa organizácie a podmienok poskytovania služby na podporu zosúladžovania rodinného a pracovného života v zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa počas druhej vlny pandémie, a to v súlade s dodržiavaním epidemiologických opatrení a odporúčaní za účelom zamedzenia šírenia ochorenia COVID-19.

ÚVOD:

Toto usmernenie sa vzťahuje na základné podmienky poskytovania starostlivosti o deti v zariadení v nadväznosti na dôsledné dodržiavanie hygienicko – epidemiologického režimu, pričom rešpektuje opatrenia a rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva SR. Usmernenie upravuje iba tie opatrenia, ktoré sú nad rámec bežného chodu zariadení a má odporúčací charakter. V prípade, ak sa v zariadení vyskytne dieťa, alebo zamestnanec s ochorením COVID-19 je potrebné, aby štatutári konzultovali situáciu s regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva a postupovali v súlade s aktuálnymi hygienicko – epidemiologickými nariadeniami a obvyklým spôsobom informovali zákonných zástupcov detí.

Toto usmernenie, v súlade s Pandemickým plánom pre prípad pandémie v Slovenskej republike, vydaným Ministerstvom zdravotníctva SR upravuje odporúčania vo forme semaforu, a to v štyroch fázach: **Zelená fáza**- situácia je pod kontrolou, v zariadení sa nevyskytlo žiadne podozrenie z nákazy COVID-19. **Oranžová fáza**- situácia sa zhoršuje, v zariadení sa vyskytlo dieťa alebo zamestnanec podozrivý na ochorenie COVID19. **Červená fáza** – situácia je kritická, v zariadení je nakazených s potvrdeným testom dve a viac detí resp. zamestnancov a zariadenie sa zatvára. **Šedá fáza** - stav pred epidémiou, štandardný chod zariadenia.

Štatutár má povinnosť monitorovať epidemiologickú situáciu v danom okrese a prispôbiť si a „prepínať“ výstražný systém (semafor) podľa potrieb zariadenia a danej oblasti. Aj napriek tomu, že zariadenia starostlivosti o deti do

troch rokov veku dieťaťa štandardne pokračovali v poskytovaní služby aj v období mesiacov júl a august, predpokladá sa, že vyšší počet rodín trávilo dovolenky v zahraničí resp. dochádzalo k frekventovaným sociálnym kontaktom. Rodič vyplní čestné vyhlásenie o zdravotnom stave dieťaťa v prípade prerušenia dochádzky do zariadenia na viac ako 5 pracovných dní z dôvodu vycestovania mimo SR. Rodič vyplní zdravotné vyhlásenie o zdravotnom stave dieťaťa aj v prípade, že dieťa prvýkrát nastupuje do zariadenia. Zamestnanci sú taktiež povinní vyplniť čestné vyhlásenie o zdravotnom stave v prípade prerušenia pracovnej činnosti v zariadení na viac ako 5 pracovných dní z dôvodu vycestovania mimo SR, resp. pri prijímaní nových zamestnancov.

ZELENÁ FÁZA:

Zelená fáza predstavuje situáciu, kedy sa v zariadení nevyskytlo žiadne pozitívne ani podozrivé dieťa, alebo zamestnanec na ochorenie COVID-19.

Štatutár zabezpečí prevádzku zariadenia v bežnom režime s rešpektovaním dôsledného dodržiavania hygienicko – epidemiologického režimu.

Zabezpečí dostatok dezinfekčných prostriedkov pre osobnú hygienu a dezinfekciu, ako aj osobné ochranné prostriedky. Dochádzka do zariadenia je umožnená iba deťom z rodín, ktoré nie sú v karanténe. Zariadenie vyčlení jednu miestnosť (ktorá môže byť využívaná aj na iné účely napr. riaditeľňa) pre účely izolácie dieťaťa u ktorého sa vyskytnú príznaky ochorenia COVID-19, prípadne iného prenosného ochorenia. Ak je do tejto miestnosti umiestnené dieťa s príznakmi ochorenia COVID 19 alebo iného prenosného ochorenia musí byť následne miestnosť po opustení dieťaťom dôkladne vydezinfikovaná a vyvetraná.

Štatutár zabezpečí chod zariadenia v zelenej fáze nasledovne

Odporúča sa organizovať činnosti pre deti tak, aby čo najväčšiu časť dňa deti trávili v exteriéri zariadenia.

Obedný spánok detí a hygiena pred spánkom je zabezpečená bez obmedzení.

Stravovanie je zabezpečené štandardným spôsobom, avšak s prihliadnutím na zvýšenú mieru bežných hygienických pravidiel. Pred podávaním stravy si každé dieťa umyje ruky.

Zloženie skupiny detí v zariadení/ denných miestnostiach je bez obmedzení, pokiaľ štatutár neurčí inak.

Odporúča sa realizácia ranného filtra. Zariadenie prostredníctvom povereného zamestnanca pravidelne sleduje zdravotný stav detí a zamestnancov zdržujúcich sa v zariadení so zameraním na príznaky respiračného ochorenia (zvýšená teplota –nad 37,2 °C, kašeľ, sekrécia z nosa). Zariadenie neprevezme dieťa do zariadenia v prípade podozrenia na ochorenie. Po zistení príznakov je rodič povinný nechať dieťa doma najmenej 48h. V prípade pretrvávajúcich ťažkostí /sekrécia, kašeľ, zvýšená teplota/ rodič je povinný telefonicky kontaktovať lekára, ktorý rozhodne o ďalšom postupe - či dieťa môže opäť nastúpiť do zariadenia.

V každej dennej miestnosti zamestnanci zabezpečia časté vetranie, ktoré je zásadným preventívnym faktorom. Odporúčame používanie germicídnych žiaričov, alebo ionizátorov.

Zariadenie je povinné zabezpečiť pri vstupe do zariadenia voľne dostupnú, na bezpečnom mieste umiestnenú dezinfekciu rúk alebo jednorazové rukavice pre zamestnancov zariadenia, prípadne pre osoby vstupujúce do zariadenia (v prípade, ak to štatutár vo svojich dočasne platných prevádzkových podmienkach umožní).

Hneď po prezutí si dieťa s pomocou zamestnanca umyje ruky tekutým mydlom a teplou vodou minimálne 20 sekúnd. Zamestnanci zariadenia zabezpečia dôkladnú dezinfekciu všetkých povrchov, vrátane hračiek. Zvýšená pozornosť je taktiež venovaná čisteniu, stolov, stoličiek, kľučiek, vodovodných batérií, WC, umývadiel a podláh. O sprísnených opatreniach ohľadom upratovania priestorov zariadenia musia byť oboznámení všetci zamestnanci, nie len obslužní zamestnanci.

Neodporúča sa používať textilné uteráky.

Nosenie hračiek a iného materiálu alebo pomôcok z domáceho prostredia je v zelenej fáze bez obmedzení, pokiaľ štatutár neurčí inak.

Stravovanie sa realizuje v zelenej fáze bez obmedzení.

Rodičia minimalizujú čas strávený pred a v zariadení, pričom dodržiavajú primerané odstupy, používajú dezinfekciu rúk a majú vhodne prekryté horné dýchacie cesty (rúško, šál, šatka) v priestoroch zariadenia.

Rodič dodržiava pokyny štatutára zariadenia, ktoré upravujú podmienky konkrétneho zariadenia upravené v internom predpise zariadenia.

Predkladajú pri prvom nástupe dieťa do zariadenia čestné prehlásenie, že dieťa nepreukazuje príznaky prenosného ochorenia a nemá nariadené karanténne opatrenie (nevzťahuje sa na deti, ktoré kontinuálne navštevovali zariadenie aj v letných mesiacoch).

V prípade podozrenia na ochorenie COVID -19

V prípade, že je u dieťaťa podozrenie alebo potvrdené ochorenie na COVID-19, rodič tohto dieťaťa bezodkladne o vzniknutej situácii informuje štatutára zariadenia. Povinnosťou rodiča je taktiež bezodkladne nahlásenie karantény, ak bola dieťaťu nariadená lekárom všeobecnej zdravotnej starostlivosti pre deti a dorast alebo miestne príslušným regionálnym hygienikom. Za týchto podmienok je dieťa zo zariadenia vylúčené po dobu trvania ochorenia a následnej realizácie testovania. Žiadna osoba s príznakmi infekcie dýchacích ciest, ktoré by mohli zodpovedať známym príznakom COVID-19 (zvýšená telesná teplota, kašeľ, zvracanie, kožná vyrážka, hnačky, náhla strata chuti a čuchu, iný príznak akútnej infekcie dýchacích ciest), ako aj inej infekčnej choroby nesmie vstúpiť do priestorov zariadenia. Ak dieťa v priebehu dňa vykazuje niektorý z možných príznakov COVID-19 bezodkladne je umiestnené do miestnosti určenej na izoláciu a kontaktuje sa jeho zákonný zástupca, ktorý ho bezodkladne vyzdvihne.

Ak sa príznaky ochorenia vyskytnú u zamestnanca (odborného alebo obslužného), bezodkladne si nasadí rúško a informuje štatutára. V najkratšom čase odchádza zo zariadenia.

V prípade podozrenia na ochorenie COVID – 19 v zariadení štatutár bezodkladne rieši vzniknutú situáciu v súčinnosti s príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva a prechádza do časti oranžová fáza.

ORANŽOVÁ FÁZA

Oranžová fáza predstavuje situáciu, kedy je podozrenie, že jedno dieťa navštevujúce zariadenie a/alebo jeden zamestnanec tohto zariadenia má ochorenie COVID - 19. Oranžová fáza môže taktiež nastať, ak príslušný úrad verejného zdravotníctva vyhlási túto situáciu. V tejto fáze je dôležitá aj príprava na červenú fázu. Štatutár zabezpečí dostatočné množstvo ochranných prostriedkov.

Dieťa alebo zamestnanca môže diagnostikovať na základe testu iba lekár, alebo príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva. Tento úrad oznámi

zariadeniu, že dieťa, alebo zamestnanec majú ochorenie COVID-19. Štatutár proaktívne reaguje na vzniknutú situáciu, zaujíma sa o výsledky testov u podozrivých, poskytuje maximálnu súčinnosť príslušnému regionálnemu úradu zdravotníctva a koná podľa ich pokynov a odporúčaní.

V prípade podozrenia z nákazy u dieťaťa- toto dieťa nenavštevuje zariadenie až do predloženia negatívneho RT-PCR testu. Ostatné deti v bezprostrednom kontakte s podozrivým dieťaťom sú vylúčené z dochádzky, pokiaľ podozrivé dieťa nedisponuje negatívnym testom. Zariadenia sa riadia podľa pokynov príslušného úradu verejného zdravotníctva, ktorý rozhodne, či deti v blízkom kontakte s podozrivým dieťaťom budú naďalej navštevovať zariadenie, alebo nie. Ak zariadenie zostáva v prevádzke, ostatné deti prinesú čestné vyhlásenie podpísané rodičom, že nevykazujú príznaky infekčného ochorenia (príloha č. 1).

V prípade, že sa ochorenie rozšíri na dve a viac osôb, štatutár pokračuje podľa červenej fázy tohto usmernenia. V prípade pozitívneho testu rozhodne o návrate dieťaťa/ detí do zariadenia lekár resp. príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva.

Ak je v zariadení zamestnanec (odborný alebo obslužný) podozrivý z ochorenia COVID-19, tento zamestnanec nenavštevuje zariadenie až do predloženia negatívneho výsledku RT-PCR testu. Zariadenie vylúči z dochádzky aj úzke kontakty tohto zamestnanca, napr. kolegov v priamom kontakte. Ak je test negatívny do práce nastupujú aj blízke kontakty.

V prípade pozitívneho testu rozhodne o návrate do zamestnania lekár resp. príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva. Ak je v zariadení podozrenie na ochorenie viac zamestnancov, automaticky sa prechádza do červenej fázy.

V prípade na podozrenie ochorenia u rodiča dieťaťa, zariadenie poskytuje súčinnosť príslušnému regionálnemu úradu verejného zdravotníctva.

Štatutár zabezpečí, aby sa obmedzilo zhromažďovanie ľudí pred vstupom do budovy, len jedna osoba sprevádza dieťa do zariadenia, pričom dodržiava prekrytie horných dýchacích ciest, min. 2 metrové odstupy a dezinfekciu rúk.

Naďalej sa odporúča merať telesnú teplotu detí a zamestnancov bezdotykovými teplomerami.

Skupinové-spoločenské aktivity sú v tejto fáze obmedzené, prebiehajú bez účasti iných osôb napr. rodičov, ak štatutár neurčí inak.

V nadväznosti na poobedný spánok sa zabezpečí metrová vzdialenosť medzi ležadlami, pričom dočasne sa môžu využívať aj herne na rozloženie ležadiel. Neodporúča sa deťom umývať zuby pred spaním.

Odporúča sa zabezpečiť rovnaké zloženie detí v denných miestnostiach počas viacerých dní.

Odporúča sa nenosiť do zariadenia vlastné hračky a iné materiály z domáceho prostredia.

Stravovanie/ zamestnanci zariadenia sú povinní:

kontrolovať si aktuálny zdravotný stav (ráno pred odchodom do práce si zmerať teplotu, v prípade zvýšenia teploty nad 37,5 °C zostať doma a túto skutočnosť bezodkladne oznámiť zamestnávateľovi; následne kontaktovať ošetrojúceho lekára v prípade zdravotných ťažkostí v súvislosti s respiračným systémom - kašeľ, sťažené dýchanie, nádcha);

pokiaľ zamestnanec žije v spoločnej domácnosti s osobou chorou na COVID-19, alebo podozrivou z ochorenia COVID-19, alebo bol s takouto osobou v kontakte, alebo v blízkej rodine je niektorý príslušník rodiny v karanténe, musí bezodkladne oznámiť túto skutočnosť zamestnávateľovi – v takomto prípade je z prípravy stravy vylúčený;

umývať si ruky často mydlom a teplou vodou;

nedotýkať sa rukami očí, nosa i úst;

zakrývať si nos a ústa pri kašľaní a kýchaní jednorazovou papierovou vreckovkou a následne ju zahodiť do koša;

ČERVENÁ FÁZA

Červená fáza nastáva pri dvoch a viac potvrdených pozitívnych prípadoch medzi deťmi a/alebo zamestnancami zariadenia (odbornými a/alebo obslužnými), alebo v prípade nariadenia tejto fázy príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva.

V prípade zvýšeného výskytu ochorenia sa odporúča prerušiť činnosť zariadenia a poskytnúť súčinnosť a postupovať podľa pokynu príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva, alebo príslušného všeobecného a dorastového

lekára. Na základe výsledkov zhodnotenia situácie úradom verejného zdravotníctva zariadenie obnovuje svoju činnosť a prechádza do zelenej fázy tohto semaforu, pričom sa zariadenie musí dôkladne dezinfikovať.

V prípade ak sa ochorenie potvrdí u rodiča dieťaťa alebo osoby v úzkom kontakte s dieťaťom zariadenie sa riadi pokynmi príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Zariadenie sa riadi usmernením podľa oranžovej fázy.

Štatutár v červenej fáze neumožní vstup do zariadenia iným osobám, zamestnanec prevezme dieťa od rodiča do zariadenia.

Meranie telesnej teploty detí a zamestnancov bezdotykovými teplomermi je povinné.

Skupinové-spoločenské aktivity sú v tejto fáze zakázané.

V nadväznosti na obedný spánok sa zabezpečí metrová vzdialenosť medzi ležadlami, pričom dočasne sa môžu využívať aj herne na rozloženie ležadiel. Zákaz umývania zubov pred spaním.

Štatutár zabezpečí rovnaké zloženie detí v denných miestnostiach počas viacerých dní.

Zákaz nosenia do zariadenia vlastných hračiek a iných materiálov z domáceho prostredia.

Zamestnanci nosia rúška.

Stravovanie/ zamestnanci zariadenia sú povinní:

Postupovať podľa pokynov oranžovej fázy a dodržiavať vzdialenosť najmenej jeden a pol metra medzi sebou

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

Rešpektovať zásady pre zamestnancov vypracované v súlade s odporúčaniami Ministerstva zdravotníctva SR pre verejnosť, najmä:

- umývať si ruky často mydlom a teplou vodou, najmenej po dobu 20 sekúnd. Ak nie je k dispozícii mydlo a voda, treba použiť dezinfekčný prostriedok na ruky na báze alkoholu;

- nedotýkať sa neumytými rukami očí, nosa i úst;
- zakrývať si nos a ústa pri kašľaní a kýchaní jednorazovou papierovou vreckovkou a následne ju zahodiť do koša;
- vyhýbať sa blízkeho kontaktu s ľuďmi, ktorí javia príznaky respiračného ochorenia;
- dodržiavať vzdialenosť najmenej dva metre medzi sebou;
- nechodiť do oblastí s vysokou koncentráciou ľudí;
- dbať na zvýšenú dezinfekciu povrchov;

Štatutár zariadenia zabezpečí dôsledné dodržiavanie hygienických odporúčaní a používanie ochranných pomôcok.

O ČOM JE NUTNÉ INFORMOVAŤ RODIČOV V PRÍPADE ZNOVUOTVORENIA ZARIADENIA

Zariadenie je povinné oboznámiť rodičov o

- zvýšených hygienických opatreniach v zariadení a celkovej organizácie chodu zariadenia v nadväznosti na epidemiologický semafor
- vyplnení čestného prehlásenia

Toto usmernenie bolo vydané dňa 27.8.2020

Toto usmernenie sa bude priebežne aktualizovať

Čestné vyhlásenie zákonného zástupcu

Meno a priezvisko dieťaťa:

Dátum narodenia:

Adresa trvalého pobytu:

Čestne vyhlasujem, že u vyššie uvedeného dieťaťa sa neprejavili za obdobie posledných 14 dní príznaky vírusového infekčného ochorenia (napr. nádcha, chrípka, kašeľ, sekrécia z nosa, náhla strata čuchu alebo chuti....).

V.....

Dňa.....

.....

Podpis zákonného zástupcu

Čestné vyhlásenie zamestnanca zariadenia

Meno a priezvisko zamestnanca:

Dátum narodenia:

Adresa trvalého pobytu:

Čestne vyhlasujem, že u mňa neprejavili za obdobie posledných 14 dní príznaky vírusového infekčného ochorenia (napr. nádcha, chrípka, kašeľ, sekrécia z nosa, náhla strata čuchu alebo chuti....).

V.....

Dňa.....

.....

Podpis zamestnanca